

Likabehandlingsplan Vågens förskola

Reviderad
2023-10-18

Avser verksamhetsåret
2023–2024

Innehåll

Inledning	2
Förskolans vision	2
Lagar som styr - Vad står i lagen och våra styrdokument?	2
Skollagen (2010:800) 6 kap	2
Diskrimineringslagen (Lag 2009:567)	3
Läroplan för förskolan (Lpfö 2018)	3
FN´s Barnkonvention	4
Arbetet med likabehandling	4
Utvärdering av likabehandlingsplanen 2022/2023	4
Arbetet med att främja likabehandling	5
Kartläggning	6
Barnens delaktighet	6
Vårdnadshavares delaktighet	7
Förebyggande arbete	7
Åtgärdande arbete	8
Arbetsgång vid kränkning mellan barn-barn	8
Arbetsgång när vuxna kränker barn	9
Arbetsgång när vuxna kränker vuxna	9
Arbetsgång när barn kränker vuxna	9
Ansvarsfördelning	10
Definition och begrepp	10
De sju diskrimineringsgrunderna	11

Bilagor

1. Utredning vid kännedom/misstanke om kränkande behandling
2. Kartläggning – Trygghetsvandring

Inledning

På Vågens förskola skall alla känna sig trygga och bemötas med respekt. Det gäller barn, vårdnadshavare och personal. Alla har lika stort värde och mot alla typer av kränkande behandling gäller nolltolerans. Likabehandlingsplanens syfte är att främja alla människors lika värde och solidaritet mellan människor samt motverka att diskriminering, trakasserier och kränkande behandling uppstår. Likabehandlingsplanen för Vågens förskola omfattar avdelningarna Skäret, Tärnan och Fyren och avser både vuxna och barn i verksamheten

Förskolans vision

På Vågens förskola ska alla barn bli bekräftade, respekterade, bemötas och accepteras för den de är och utifrån deras förutsättningar. Vårdnadshavare ska känna tillit och förtroende när de lämnar sina barn på vår förskola.

För att främja detta ska alla som arbetar inom vår verksamhet ha ett professionellt förhållningsätt där:

- Vi arbetar enligt läroplanen (Lpfö 2018)
- Vi har möjlighet att påverka och känna delaktighet
- Vi bemöter alla barn som allas ansvar på förskolan.
- Vi har ett positivt förhållningsätt
- Vi ser olikheter som en tillgång.
- Vi arbetar för en bra gruppkänsla och en god sammanhållning
- Vi är goda förebilder. Är tydliga och ärliga, bemöter barn, föräldrar och medarbetare med respekt, omtanke och glädje samt är en god lyssnare.

Lagar som styr - Vad står i lagen och våra styrdokument?

Bestämmelser i skollagen och diskrimineringslagen förbjuder diskriminering och kränkande behandling och ställer krav på att verksamheten bedriver ett målinriktat arbete för att främja barns och personals lika rättigheter och möjligheter och för att förebygga trakasserier och kränkande behandling. Om trakasserier eller annan kränkande behandling äger rum i samband med verksamheten är huvudmannen skyldig att utreda och åtgärda det inträffande.

Skollagen (2010:800) 6 kap

§ 1 Detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever.

§ 8 Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.

§ 10 En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt

utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567).

För verksamhet som avses i 25 kap. och för fritidshem som inte är integrerade med en skolenhet eller förskoleenhet gäller första och andra styckena för den personal som huvudmannen utser. *Lag (2018:1303)*.

Diskrimineringslagen (Lag 2009:567)

§ 1 Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- sexuell läggning
- ålder

Läroplan för förskolan (Lpfö 2018)

Förskolans värdegrund och uppdrag Grundläggande värden

”Förskolan ingår i skolväsendet och vilar på demokratins grund. Av skollagen (2010:800) framgår att utbildningen i förskolan syftar till att barn ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Utbildningen ska genomföras i demokratiska former och lägga grunden till ett växande intresse och ansvar hos barnen för att aktivt delta i samhället och för en hållbar utveckling – såväl ekonomisk och social som miljömässig. Både ett långsiktigt och globalt framtidsperspektiv ska synliggöras i utbildningen. Förskolan ska spegla de värden och rättigheter som uttrycks i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Utbildningen ska därför utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter”

Förståelse och medmännisklighet

”Var och en som verkar i förskolan ska främja aktning för varje människas egenvärde och verka för en hållbar utveckling. Utbildningen ska ge barnen möjlighet att utveckla sin förmåga till empati och omtanke om andra genom att uppmuntra och stärka deras

medkänsla och inlevelse i andra människors situation. Utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt. Den ska ge barnen möjlighet att på olika sätt få reflektera över och dela sina tankar om livsfrågor. Det svenska samhällets ökande internationalisering ställer höga krav på människors förmåga att leva med och förstå de värden som ligger i en kulturell mångfald. Förskolan är en social och kulturell mötesplats som ska främja barnens förståelse för värdet av mångfald. Kännedom om olika levnadsförhållanden och kulturer kan bidra till att utveckla en förmåga att förstå och leva sig in i andra människors villkor och värderingar.” (s.5–6)

FN's Barnkonvention

Alla barn är lika mycket värda, inga barn får bli diskriminerade, det vill säga sämre behandlade. Varje barn har rätt att bli respekterad som den person den är och har rätt att bli lika behandlad och skyddas mot alla former av våld och övergrepp. (Ur FN's Barnkonvention, artikel 2)

Arbetet med likabehandling

Arbetet för likabehandling ska genomsyra hela verksamheten, det vill säga i det pedagogiska arbetet med målområdena, förhållningssättet, regler, rutiner samt vid planering, genomförande och uppföljning av aktiviteter. Alla som berörs av verksamheten ska ges möjlighet att aktivt delta i likabehandlingsarbetet. Barnen ska efter ålder och förmåga göras delaktiga i arbetet med likabehandling. Vårdnadshavare ska ges möjligheter att framföra synpunkter på Vågens förskolas arbete med likabehandling samt påverka innehållet i denna plan. All personal ska delta i utformandet av planen och är ansvariga för att innehållet i planen hålls aktuell. Rektor ansvarar för att likabehandlingsplanen upprättas årligen och görs tillgänglig för berörda samt att den följs och utvärderas.

Utvärdering av likabehandlingsplanen 2022/2023

Förra verksamhetsårets likabehandlingsplan utvärderades av personalen under våren 2023. Det reflekterades över innehållet i texten och arbetet kring barnens trygghet i inne och utemiljön fortlöper.

Rutinerna som vi upprättade efter utvärderingen av likabehandlingsplanen 2021–2022 ligger fortfarande som en bra grund till hur vi aktivt arbetar med likabehandlingsplanen. Under läsåret som varit har vi arbetat än mer djupgående med de äldsta barnen på förskolan parallellt med vårt dagliga arbete med värdegrunden. Vi har fortsatt arbeta för att göra vårdnadshavare mer delaktiga i arbetet med och informera om vad likabehandlingsplanen handlar om och hur vi arbetar med den, dels genom Tyra men även under föräldramöte och utvecklingssamtal. En rutin som vi ska lägga till är att informera om vår likabehandlingsplan under inskolning av nytt barn, på det sättet blir vårdnadshavarna medvetna om vårt arbete och tillvägagångssätt vid eventuella kränkningar från start och ges även en möjlighet att komma med synpunkter eller idéer.

Något som även lyftes under utvärdering var att personalens kommunikation kring likabehandlingsplanen har ökat, blivit mer trygga i åtgärdande arbete samt blivit mer lyhörda i hur barngruppen pratar och leker med varandra. Genom detta därför kunnat upptäcka, förebygga och förhindra att kränkningar sker.

Vikarier behöver påminnas om hur vi arbetar med likabehandlingsplanen framför allt vid utevistelse. Hur vi placerar oss ute för att ha en bra uppsikt på gården, vara närvarande och engagerade med barnen samt att privata telefoner används på sin rast.

Efter en incident där några av våra barn kränker en vikarie upptäckte vi en brist i vår likabehandlingsplan. Även barn kan kränka vuxna. I denna specifika händelse agerade vi snarlikt som om det vore en händelse mellan två barn. Kränkningen var en engångsföreteelse men vi såg väldigt allvarligt på detta och fick oss att inse värdet av att lyfta barns skyldigheter ur barnkonventionen och arbetet med allas lika värde barn som vuxen prioriterades. Efter uppföljningar med alla inblandade är alla nöjda med de åtgärder som togs. I denna likabehandlingsplan har vi även upprättat en arbetsgång för när barn kränker vuxen.

Vi hade en tanke om att lägga ut bland annat likabehandlingsplanen på vår hemsida, www.vagen-lulea.se, för att göra den mer lättillgänglig för våra befintliga vårdnadshavare men även för de som är nyfikna på vår verksamhet. Tanken är inte utförd ännu men är fortfarande aktuell.

Arbetet med att främja likabehandling

Det främjande arbetet mot diskriminering och trakasserier och för likabehandling syftar till att skapa en trygg miljö och förstärka respekten för allas lika värde. Detta arbete riktas mot alla och bedrivs kontinuerligt. Personalen arbetar aktivt för att ha ett gott förhållningssätt och att vara goda förebilder genom att försöka vara medveten om sitt eget agerande i alla vardagssituationer. På Förskolan Vågen arbetar vi med att främja likabehandling genom att:

- Vi är närvarande och aktiva i barnens aktiviteter både inne och ute.
- Vi lyssnar aktivt och bejakande på barnen, detta möjliggör inflytande och delaktighet.
- Vi lyfter och bejaka olikheter som en tillgång och betonar allas lika värde.
- Vi pratar med barnen om hur vi har det tillsammans. Vi arbetar för att barnen ska få en förståelse för sina olika känslor, att kunna sätta sig in i andras känslor och utveckla sin empati. Sagor som berättar om detta använder vi oss av.
- Vi leker gemensamma lekar och rollspel som främjar vänskap och kamratskap och vi har övningar i våra grupper såsom tillitsövningar och värderingsövningar.
- Vi verkar för att tillgodose varje barns intresse, oberoende av kön.
- Vi utvärderar lekmaterial, litteratur och aktiviteter regelbundet.
- Vi vuxna i förskolan har till uppgift att skapa det goda klimatet. Har vi ett tillåtande klimat har vi också möjlighet att ge varandra konstruktiv kritik och därmed utveckla vårt förhållningssätt utifrån ett likabehandlingsperspektiv.
- Vi formar miljön så att alla barn har tillgång till den utifrån sina förutsättningar och behov. Vi behöver kontinuerligt se över den yttre och inre miljön så att den gynnar alla barns utveckling.
- Dialog med barnen och vårdnadshavare om trygghet och trivsel. Ha med frågor om trygghet och trivsel i barnintervjuerna som görs innan utvecklingssamtalet. Med vårdnadshavare frågor om trivsel i enkäten.
- Vi arbetar för att ha ett tillåtande klimat på arbetsplatsen. I ett tillåtande klimat har vi möjlighet att ge varandra konstruktiv kritik och därmed utveckla vårt förhållningssätt utifrån ett likabehandlingsperspektiv. All personal tar ansvar för att ge varandra feedback så att önskvärt förhållningssätt utvecklas.

Kartläggning

Barnens delaktighet

Personalen har på olika sätt, såsom trygghetsvandringar, dokumenterade samtal under oktober månad och gjort en inventering av den inre och yttre miljön tillsammans med barnen. Nedan är en gemensam kartläggning för våra tre avdelningar.

UTOMHUS

Lekstugan upplevs högljudd och det sker konflikter där för att barnen är mer ”gömd” där. Önskar att det sätts in en lampa i lekstugan då det blir mörkt nu när det börjar skymma.

INOMHUS

Toaletterna på avdelningen Skäret, där kan det vara svårt att nå pappret samt att det blir trångt vid handfaten. I köket/burspråket kan det kännas läskigt att vara själv speciellt om det är mörkt. Kan även bli hög ljudnivå.

Man kan ramla när man springer i ateljén.

Det är kallt i köket på avdelningen Tärnan under ventilationen.

Inte roligt att se småbarnens bajs vid blöjbyte när de äldre barnen går till toaletterna.

Hörnskydd har lossnat från hyllor inne i byggrummen, lätt att stötta sig.

För mycket att vänta vid påklädnad i hallen.

Kan vara obehagligt när någon släcker lampan så det blir mörkt i det rummet man leker i.

ÅTGÄRDER

Fortsätta jobba efter rutinerna som vi arbetat fram hittills så att likabehandlingsplanen fortsätter vara ett aktivt och levande dokument i vårt arbete och inkludera barnen mer i detta utöver ”Trygghetsvandringen”. Vi fortsätter vårt arbete med likabehandlingsplanen med att samtala om denna på personalmöten, avdelningsmöten, vid samlingar med barnen, på föräldramöte och i Forum för samråd.

Personalen från alla avdelningar, Skäret, Tärnan och Fyren har via observationer och genom samtal med barnen kommit fram till att följande krävs för en trygg tillvaro:

Inne

- att det inte är mörkt inne i lokalerna. Barnen kan tända eller be vuxen om hjälp. Samt att komma överens med varandra att om någon vill att det ska vara tänt så är det, det som gäller.
- att organisera upp så barnen inte behöver vänta för länge vid påklädnad innan utgång.
- att barnen kan hämta vuxen eller kompis om man är ensam.

-påminna varandra om vad man får och inte får göra, regler på förskolan, exempelvis att vi går inomhus.

- byta plats så att barnet inte fryser alternativt låta tröjan vara på

-barnens lösning att titta bort vid blöjbyten, vi har draperi för att avskärma insikt till skötrummet men är svårt att avskärma helt då skötbord är i direktanslutning till toaletterna i skötrummet på alla avdelningar.

-sätta dit nya eller byta ut gamla hörnskydd

- ta hjälp av varandra om personalen är upptagen med att hjälpa andra barn.

-fortsätta arbete med kompisamlingarna, normer och värden

Ute

-att personal är utspridda och synliga på utegården och är uppmärksamma samt engagerade i barnens lek för att snabbt kunna förebygga, förhindra och åtgärda om konflikter uppstår.

-ordna belysning i lekstugan samt förrådet (detta var planerat att utföras under kvällsfixet som blev inställt).

-hjälpas åt att upprätthålla de regler vi tillsammans med barnen bestämt för utegården.

Vårdnadshavares delaktighet

Vid kartläggningen tillkommer föräldrarnas åsikter från föräldraenkäten i maj 2023 som avser området trygghet. Resultaten delades med till föräldrarna via händelser i app:en Tyra. Svarsfrekvensen i föräldraenkäten var 83 %

4. Trygghet: Hur nöjd är du med hur tryggt ditt barn tycks vara med kamraterna? 100%

5. Trygghet: Hur nöjd är du med hur tryggt ditt barn tycks vara med personalen? 100%

6. Trygghet: Hur nöjd är du med hur tryggt ditt barn tycks vara i förskolans lokaler? 98%

7. Trygghet: Hur nöjd är du med hur tryggt ditt barn tycks vara på förskolans gård? 98%

8. Trygghet: Hur nöjd är du med ditt förtroende för personalen på förskolan? 100%

Vi genomförde föräldramöte måndagen den 17 oktober och informerade om möjlighet att påverka förskolan extra genom Forum för samråd. Vårdnadshavares tankar om trygghet – otrygghet ska därför samlas in under kommande möte med Forum för samråd under november månad 2023.

Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling och utgår från konkreta problem som har upptäckts vid kartläggningen av verksamheten på förskolan. Utifrån årets kartläggning anser vi på Vågens förskola att:

- Vi vuxna ska vara närvarande och dela upp oss bland barnen så vi kan vara lyhörda för stämningar och relationer i barngruppen.
- Vi ska verka för att alla barn får möjlighet att leka/göra det de vill både ute och inne.
- Vi behöver vara observanta och planera för att barnen får tid att utföra rutinsysslor, de ska ges möjligheter att uppleva rutinsituationerna som lustfyllda.
- Vi fortsätter att sprida ut oss runt hela gården och hålla extra uppsikt över skymda områden.

- Vi ska kontinuerligt, i våra arbetslag, ser över hur vi själva agerar i den yttre och inre miljön.
- Vi ska kontinuerligt planera för att både inne- och utemiljön gynnar alla barns utveckling.
- Vi fortsätter med fungerande former gällande informationsöverlämning mellan ”tidig” och ”sen” personal.
- Vi sätter in vikarier vid behov och en ny vikarie får inte arbeta ensam i huset med öppning och stängning. En ny vikarie får ej vara ensam med en barngrupp, ej heller byta blöja/hjälpa till vid toaletten till en början. Först när barnet är trygg med vikarien får denne även utföra dessa arbetsuppgifter.

Åtgärdande arbete

Det åtgärdande arbetet ska innehålla rutiner för hur förskolan ska agera när ett barn eller en vuxen har utsatts för trakasserier eller kränkande behandling. Alla fall av kränkningar ska utredas, åtgärdas och dokumenteras och följas upp utan dröjsmål. Vid behov ska en handlingsplan upprättas. Till kränkande behandling räknas inte befogade tillrättavisningar som syftar till att upprätthålla ordning och ge en god och trygg miljö för barnen.

Arbetsgång vid kränkning mellan barn-barn

- Personalen avleder/avbryter handlingen omedelbart.
- Personalen pratar med barnen om händelsen, låter båda sidor komma till tals genom att och är tydlig i sitt sätt att hantera kränkningen. Samtalen ska dokumenteras.
- Använda sig av ”hur- frågor” för att få ökad förståelse hos barnet som utfört den kränkande behandlingen
 - ✓ *Hur kände du?*
 - ✓ *Hur tänkte du?*
 - ✓ *Hur tror du att kompiserna kände sig?*
 - ✓ *Hur ska du göra för att kompiserna ska bli glad?*
- Personalen informerar vårdnadshavare om vad som har hänt och vad som planeras och att uppföljningssamtal ska hållas.
- Personal följer upp och arbetar förebyggande så att kränkningen inte upprepas.
- Personal informerar rektor.
- Rektor gör anmälan om kränkningen till huvudman.

Vid allvarliga och upprepade händelser skall stöd och handledning ges till personalen av specialpedagog och/eller psykolog. Åtgärder som vidtas skall dokumenteras i en handlingsplan, vid upprättandet av denna deltar vårdnadshavare och pedagog, vid behov även rektor och/eller berörd stödfunktion.

Om ett barn själv blir utsatt eller om ett barn utsätter andra barn så det/de far illa och åtgärder inte ger resultat, inleds ett samarbete med BVC och/eller Socialförvaltningen.

Arbetsgång när vuxna kränker barn

- Vid kränkning vuxen mot barn ska den som upptäcker det, ifrågasätta den vuxnes agerande samt omedelbart lämna ärendet till rektor som utreder händelsen.
- Rektor skaffar sig en bild av det inträffade genom samtal med berörda. Utredningen dokumenteras och anmälan till huvudman görs.
- Rektor vidtar åtgärder, till exempel samtal, varning eller anmälan till annan myndighet.
- Rektor följer upp insatser och åtgärder tillsammans med personal och vårdnadshavare.

Arbetsgång när vuxna kränker vuxna

- Om en vuxen blir kränkt eller trakasserad av sina arbetskamrater skall kontakt tas med rektor.
- Rektor ansvarar för att nödvändig information samlas in samt kontaktar facket.
- Rektor har samtal med den som kränkte, den personen kan välja om fackombud ska vara närvarande.
- Uppföljningssamtal med berörda parter inom en vecka.

Samma regler och lagar gäller i förskolan som i samhället i övrigt. Vid misstanke eller kunskap om att kränkningen kan vara en brottslig handling skall polisanmälan göras av rektor.

Arbetsgång när barn kränker vuxna

- Om annan personal än den utsatta bevittnar kränkningen avleder/avbryter denne handlingen omedelbart. Om endast den utsatta personalen finns för att avleda/avbryta kränkningen ska denna omedelbart be annan personal om hjälp och stöd.
- Annan personal pratar med barnet och den utsatte om händelsen, låter båda sidor komma till tals genom att och är tydlig i sitt sätt att hantera kränkningen. Samtalen ska dokumenteras.
- Använda sig av ”hur- frågor” för att få ökad förståelse hos barnet som utfört den kränkande handlingen
 - ✓ *Hur kände du?*
 - ✓ *Hur tänkte du?*
 - ✓ *Hur tror du att kompiserna kände sig?*
 - ✓ *Hur ska du göra för att kompiserna ska bli glada?*
- Personalen informerar vårdnadshavare om vad som har hänt och vad som planeras och att uppföljningssamtal ska hållas.
- Personal följer upp och arbetar förebyggande så att kränkningen inte upprepas.
- Personal informerar rektor.
- Rektor gör anmälan om kränkningen till huvudman.

Vid allvarliga och upprepade händelser skall stöd och handledning ges till personalen av specialpedagog och/eller psykolog. Åtgärder som vidtas skall dokumenteras i en handlingsplan, vid upprättandet av denna deltar vårdnadshavare och pedagog, vid behov även rektor och/eller berörd stödfunktion.

Om ett barn utsätter personal så de far illa och åtgärder inte ger resultat, inleds ett samarbete med BVC och/eller Socialförvaltningen.

Ansvarsfördelning

Den personal som upptäcker att kränkning skett ansvarar för att samtal med barnen och föräldrar kommer till stånd samt att dessa dokumenteras. Följande ska ingå i dokumentationen:

- Närvarande
- Vem har dokumenterat och när.
- Händelseförlopp utifrån diskriminerings, trakasserier eller kränkande behandlingsperspektiv.
- Inblandade
- Åtgärd/åtgärder
- Datum för uppföljningssamtal.
- Se bifogad blankett ”Åtgärdsplan vid diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling,
- I de fall där personal är inblandade ansvarar rektor för utredning, åtgärder och dokumentation.
- Händelser som inneburit allvarlig fara för liv och hälsa ska också rapporteras till Arbetsmiljöverket.
- Rektor ansvarar för rapporten.

Rektor ansvarar för att all personal får information om likabehandlingsplanens innehåll och att den årligen utvärderas i maj samt att en ny plan upprättas i september.

Personalen ansvarar för att likabehandlingsplanen tas upp vid inskolning, utvecklingssamtal och på föräldramöten. De ansvarar även för att alla barn får kännedom om planens innehåll och får möjlighet att agera så att den följs.

Vårdnadshavarnas ska ges möjlighet till medverkan genom att personal och rektor lyfter innehållet i likabehandlingsplanen på föräldramöten, föräldraråd, utvecklingssamtal och inskolningssamtal. Personalen fångar också kontinuerligt, vid lämning och hämtning, upp vårdnadshavarnas synpunkter i arbetet med likabehandling.

Barnen medverkar genom att de ges möjligheter att ge synpunkter på innehållet i likabehandlingsplanen. Barnens tankar om det främjande arbetet (hur vi ska vara mot varandra) ska personalen ta tillvara. Trivselregler ska upprättas, följas upp och utvärderas tillsammans, barn och personal. Barnen ska ges möjligheter att vara aktiva i denna plans kartläggning.

Definition och begrepp

I syfte att förtydliga de begrepp som används i denna plan återges dessa utifrån skolverkets allmänna råd för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling (2009). Både begrepp och definitioner kommer från diskrimineringslagen och skollagen.

- **Diskriminering** innebär att ett barn missgynnas direkt eller indirekt av skäl som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna, se nedan. I förskolan är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barnen kan inte diskriminera varandra i juridisk mening.
- **Direkt diskriminering** innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.
- **Indirekt diskriminering** innebär att någon missgynnas genom att det tillämpas en bestämmelse eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar ett barn utifrån de sju diskrimineringsgrunderna. Man kan i vissa fall diskriminera genom att behandla alla lika då ett eller flera barn missgynnas.
- **Likabehandling** innebär att alla barn ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett om de omfattas av någon diskrimineringsgrund. Det innebär dock inte att alla barn ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.
- **Trakasserier** innebär ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna. Diskrimineringslagen innehåller även ett förbud mot sexuella trakasserier.
- **Sexuella trakasserier** innebär ett handlande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Sexuella trakasserier behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.
- **Kränkande behandling** innebär ett uppträdande som, utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund, kränker ett barns värdighet.

Trakasserier och kränkande behandling kan vara

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när någon kommer)
- texter och bilder (teckningar, lappar, fotografier)
- mobbning (upprepade kränkningar i avsikt att tillfoga någon annan skada eller obehag)

De sju diskrimineringsgrunderna

1. **Kön**, att någon är man eller kvinna.
2. **Könsöverskridande identitet eller uttryck** innebär att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man, genom sin klädsel eller på andra sätt ger uttryck att tillhöra ett annat kön.
3. **Etnisk tillhörighet**, nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande.
4. **Religion eller annan trosuppfattning**, tillhörighet av annan religiös uppfattning än den som är i majoritet.
5. **Funktionshinder** innebär varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.
6. **Sexuell läggning**, homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.
7. **Ålder**, uppnådd levnadslängd.

UTREDNING VID KÄNNEDOM/MISSTANKE OM DISKRIMINERING, TRAKASSERIER ELLER KRÄNKANDE BEHANDLING

Ort och datum:

Namn:

Läsår:

Avdelning:

Ansvarig pedagog/ arbetslag:

Beskrivning av händelsen datum, plats etc:

Inblandade :

Vilken typ av kränkning rör utredningen?

Trakasserier kränker en persons värdighet och har samband med en av följande diskrimineringsgrunder:

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Sexuell läggning
- Funktionshinder
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Ålder

Kränkande behandling, kränker en persons värdighet utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund. Kränkningens uttryckssätt:

- Fysiskt
- Verbalt
- Psykosocialt
- Digitalt/textburet

Kränkningen avser:

Barn- Barn

Personal – Barn

Personal – Personal

Kontaktade inblandades vårdnadshavare, elevhälsoteamet etc.

Åtgärder

Utredning upprättad av

Datum

Planerat uppföljningssamtal

KARTLÄGGNING

Avdelning

Datum:

Område/situation:

Uppföljning av tidigare insatser och åtgärder

Beskrivning av utsatta områden, där vi ska fokusera på någon/några former av insatser

Planerade åtgärder

Delaktighet

Uppföljning (När, hur, vem/vilka ansvarar för det)
